

Kletsspot Relatie kind en professional

BRON: Ontwikkelteam Relatie kind en professional, 2025

Je kunt deze tool gebruiken om pedagogisch professionals bewust te maken van het belang van het ontwikkelen van een goede relatie tussen kind en professional. In de Kletsspot zitten kaartjes met daarop doelen en tips. Deze tool is praktisch en makkelijk in te zetten. Op de kaartjes in de kletsspot staan op de ene kant voor de pedagogisch professional en aan de andere kant voor de pedagogisch coach.

VOOR WIE

Pedagogisch coaches en pedagogisch professionals

DOEL

Het doel van de Kletsspot is om bewust aan de slag te gaan met de relatie tussen jou en het kind.

WAT

Voor de pedagogisch professional: Trek een kaartje en lees het voor aan je collega's. Let vandaag eens op dit leerdoel. Bespreek aan het einde van de dag hoe het ging met dit doel. Wat vond je lastig en wat ging goed?

Voor de coach: Laat de professional een kaartje trekken en lees het samen. Laat de professional (bv tijdens het observeren) werken aan het doel. Bespreek naderhand hoe het gegaan is. Neem hierin je tip mee zoals beschreven op het kaartje.

De onderwerpen en tips op de kaartjes kunnen ook ter sprake komen tijdens een teamoverleg: kaartjes worden getrokken en de deelnemer reageert op de inhoud en/of vult het aan met een praktijkvoorbeeld. Aan het einde van de bijeenkomst wordt besproken welke kaartjes 'meegenomen' worden en waar aan gewerkt gaat worden.

WERKWIJZE

Wat heb je nodig:

- Een plastic of glazen (weck)pot
- Uitgeprinte kaartjes voor in de Kletsspot
- Wikkel voor om de Kletsspot
- Lamineerapparaat (eventueel)
- Lamineervellen (eventueel)

Aan de slag:

1. Print de kaartjes uit, knip ze los en plastificeer ze eventueel.
2. Print de wikkel uit en plak deze op de Kletsspot.
3. Stop de kaartjes in de Kletspot.

GOED OM TE WETEN

Tip! Laat in een werkoverleg een terugkoppeling horen

→ Kletskaartjes

Het kaartje links en rechts van hetzelfde onderwerp vormen één kaartje:
1 zijde voor de pedagogisch professional en 1 zijde voor de pedagogisch coach!
Knip uit maar houd de vouwlijn intact. Je kan de kaartjes plastificeren of de binnenzijde aan elkaar plakken.

ACTIEF LUISTEREN

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Neem tijd om echt te luisteren naar wat een kind je vertelt, ook non-verbaal. Maak oogcontact en geef aan dat je het kind begrijpt door te herhalen of te benoemen wat je ziet of hoort.

ACTIEF LUISTEREN

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional oogcontact maakt, knikt of verbaal reageert tijdens interacties met het kind. Bespreek hoe het kind hierop reageerde en hoe dit de relatie positief of negatief kan beïnvloeden.

AANDACHT IN DE GROEP

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Geef elk kind gedurende de dag een momentje van één op één aandacht, al is het maar kort. Laat het kind weten dat je het hebt gezien door een glimlach, een kort gesprekje of een aanraking.

AANDACHT IN DE GROEP

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional momenten van persoonlijke aandacht geeft in de groep. Vraag hoe deze momenten worden gepland of geïmproviseerd.

RESPECTEER GRENZEN

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Leer de signalen van een kind kennen wanneer het zich niet prettig voelt. Forceer geen contact, maar geef het kind ruimte om "nee" te zeggen en zelf te bepalen wanneer het dichterbij komt.

RESPECTEER GRENZEN

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional reageert op afstandelijke of afwerende signalen van een kind. Bespreek hoe dit de relatie positief of negatief kan beïnvloeden.

AANDACHT VOOR EMOTIES

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Benoem en erken de emoties van het kind, bijvoorbeeld: "Ik zie dat je verdrietig bent. Wil je erover praten of een knuffel?". Benoem ook je eigen emoties en gevoelens, zo leert het kind jou kennen.

AANDACHT VOOR EMOTIES

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional reageert op emotionele signalen van het kind en welke signalen zij zelf afgeeft. Bespreek of de reactie passend en helpend was.

FOCUS OP HET PROCES VAN HET KIND

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Geef complimentjes over gedrag en inzet, niet alleen op resultaat "Wat heb je je best gedaan om deze toren te bouwen!" of "Wat fijn dat je mij even meehelpt"

FOCUS OP HET PROCES VAN HET KIND

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional aandacht geeft aan het proces en niet alleen aan het resultaat. Bespreek hoe dit bijdraagt aan de motivatie van het kind.

ZORG VOOR EEN RUSTIGE BENADERING

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Gebruik een zachte, kalme toon en neem de tijd om een kind gerust te stellen als het van streek is. Haast en onrust kunnen een kind onzeker maken.

ZORG VOOR EEN RUSTIGE BENADERING

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer welke toon en lichaamstaal de professional gebruikt in stressvolle situaties. Bespreek hoe dit bijdraegt aan het kalmeren van het kind.

WEES VOORSPELBAAR

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Wees consequent in je gedrag en je verwachtingen naar het kind toe. Geef duidelijk aan wat je verwacht. Doe wat je zegt en zeg wat je doet.

WEES VOORSPELBAAR

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional voorspelbaar gedrag vertoont en duidelijke grenzen aangeeft. Benoemt ze wat ze verwacht/does/bedoelt? Vraag hoe dit de relatie met het kind beïnvloedt.

WEES BESCHIKBAAR EN NABIJ

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Laat een kind weten dat je er voor hem bent. Zeg bijvoorbeeld: "Als je me nodig hebt, ben ik hier." Geef kinderen de kans om jouw nabijheid op te zoeken door bij hen in de buurt te gaan zitten.

WEES BESCHIKBAAR EN NABIJ

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional laat zien dat zij beschikbaar en nabij is, zowel verbaal als non-verbaal. Bespreek hoe het kind hierop reageerde.

MAAK TIJD VOOR TROOST

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Wanneer een kind verdrietig is, neem de tijd om het te troosten. Dit kan door een knuffel, een rustig gesprek of gewoon samen zitten in stilte. Volg het kind in waar zijn behoefte ligt

MAAK TIJD VOOR TROOST

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional een verdrietig kind volgt en ondersteunt. Vraag na hoe de professional wist wat het kind op dat moment nodig had.

VIER KLEINE OVERWINNINGEN

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Geef een kind positieve aandacht als het iets spannends probeert of een stapje zet buiten zijn comfortzone. Bijvoorbeeld: "Wat knap dat je het hebt geprobeerd!"

VIER KLEINE OVERWINNINGEN

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional succeservaringen benoemt en hoe het kind hierop reageert. Bespreek wat de positieve aandacht met het kind doet; wat heb je waargenomen als reactie?

BLIJF RUSTIG TIJDENS CONFLICTEN

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Als een kind boos is, blijf dan zelf rustig en benader het zonder oordeel. Dit geeft het kind de ruimte om weer te kalmeren.

BLIJF RUSTIG TIJDENS CONFLICTEN

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional reageert op een boos kind. Bespreek of de rust van de professional help om de situatie te de-escaleren.

STEM AF OP SIGNALLEN

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Let op de kleine, subtiele signalen die een kind geeft, zoals oogcontact, lichaamshouding of geluiden. Reageer hierop, bijvoorbeeld door een vraag te stellen of een gebaar terug te maken.

STEM AF OP SIGNALLEN

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional signalen van kinderen oppikt en hoe zij hierop reageert. Bespreek of deze reacties passend waren bij het moment en het kind.

WACHT EN KIJK

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Geef het kind de tijd om te laten zien of zeggen wat het nodig heeft. Wacht een paar seconden voordat je iets zegt of doet zodat je kunt aansluiten bij de signalen die het kind afgeeft.

WACHT EN KIJK

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional wacht voordat zij reageert. Bespreek hoe dit het initiatief van en de interactie met het kind beïnvloedt.

GEBRUIK WARME TAAL

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Spreek met warmte en betrokkenheid tegen het kind. Vermijd een harde of neutrale toon, ook als je grenzen aangeeft.

GEBRUIK WARME TAAL

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer de toon en lichaamstaal van de professional in interacties met kinderen. Bespreek hoe deze bijdragen aan een warm en responsief contact.

HERKEN STRESS BIJ EEN KIND

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Let op signalen van spanning, zoals huilen, terugtrekken of frustratie. Reageer door rust en nabijheid te bieden, ook door bijvoorbeeld te zeggen: "Ik ben bij je."

HERKEN STRESS BIJ EEN KIND

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe de professional stresssignalen bij kinderen herkent en hoe zij daarop reageert. Bespreek of het kind door de respons kalmer werd.

GEBRUIK DE NAAM VAN HET KIND

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Spreek het kind regelmatig bij naam aan. Dit maakt je contact persoonlijker en laat het kind voelen dat het gezien wordt.

GEBRUIK DE NAAM VAN HET KIND

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe vaak de professional het kind bij naam noemt en hoe het kind daarop reageert. Bespreek hoe dit het contact beïnvloedt.

TOON VERTROUWEN EN MOEDIG AAN OP HET JUISTE MOMENT

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Laat merken dat je vertrouwen hebt in de capaciteiten van het kind door dingen te zeggen als: "Ik weet dat je dit zelf kunt doen." "Probeer het maar".

TOON VERTROUWEN EN MOEDIG AAN OP HET JUISTE MOMENT

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer hoe en wanneer de professional vertrouwen uitspreekt naar het kind en hoe dit het gedrag van het kind beïnvloedt.

RESPECTEER HET TEMPO VAN HET KIND

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Forceer het kind niet om sneller te handelen dan hij comfortabel vindt. Geef ruimte om dingen op zijn eigen tempo te doen.

RESPECTEER HET TEMPO VAN HET KIND

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer of de professional het tempo van het kind respecteert en hoe dit het gevoel van veiligheid en autonomie beïnvloedt. Bespreek hoe het kind reageert.

ALLE KINDEREN WORDEN PERSOONLIJK BEGROET

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Begroet elk kind bij binnenkomst persoonlijk, met oprechte aandacht. Ook als jij later binnenkomt. Dit kan verbaal door 'gedag' te zeggen, naam te noemen of oogcontact.

ALLE KINDEREN WORDEN PERSOONLIJK BEGROET

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer de professional bij binnenkomst. Wordt elk kind begroet? Wat doet de professional als zij later binnenkomt door een late dienst heeft? Worden dan ook alle kinderen begroet?

BIJ ALLE KINDEREN WORDT BEWUST AFSCHIED GENOMEN

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Neem bewust afscheid van het kind. Bij het ophalen, maar ook als jij eerder weggaat en er zijn nog kinderen. Dit kan verbaal door 'gedag' te zeggen, naam te noemen of oogcontact.

BIJ ALLE KINDEREN WORDT BEWUST AFSCHIED GENOMEN

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

Observeer de professional bij het afscheid nemen. Wordt van elk kind afscheid genomen? Wat doet de professional als haar dienst is afgelopen als er nog kinderen zijn? Wordt dan ook van ieder kind bewust afscheid genomen?

TOON OPRECHT INTERESSE IN HET KIND

VOOR DE PEDAGOGISCH PROFESSIONAL

Stel belangstellende vragen aan het kind over thuis, gezin, hobby's, school. Benoem waar het naar kijkt of waar de interesse naar uitgaat.

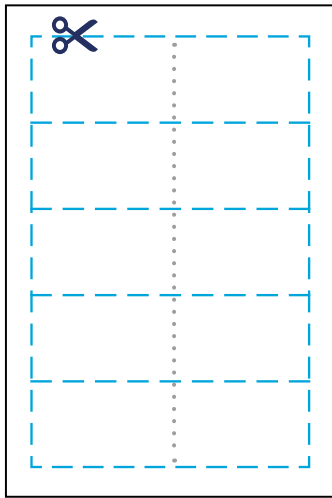
TOON OPRECHT INTERESSE IN HET KIND

VOOR DE PEDAGOGISCH COACH

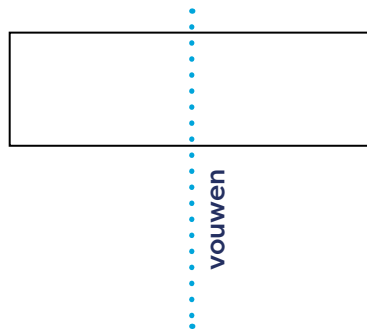
Observeer welke vragen de professional aan kinderen stelt en hoe zij interesses oppikt en benoemt. Hoe reageert het kind hierop?

→ Knip en vouw op deze wijze je kletskaartjes

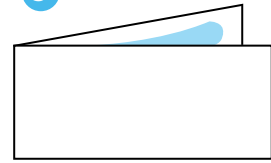
1

2

3

dichtvouwen met lijm
ertussen of plastificeren

→ Wikkel

Relatie kind en professional

Kletspot

Expertisecentrum
Kinderopvang
Pedagogische kwaliteit